

uagtet vi i Dag skrive den 6. Marts. Der har gentagne Gange her i Tinget været klaget over, at Folketinget behandlede Finansloven for grundigt. Det var den Klage, som Fommesbech fremskød med allerede i 1875, og det var maasse ogsaa ved denne Lejlighed, at den højtærede Konsejlspræsident, da Tingets Forhandlinger begyndte at blive noget politiske, som daværende Landtingsmand udtalte, at det forekom ham, at det var paa Tide at forlade de storpolitiske Forhandlinger. Det var en Mindelse fra den højtærede Konsejlspræsident ogsaa til dette Ting. I 1884 eller 1885 gentog den kongevalgte Landstingsmand Fischer den samme Bemærkning, at Ulykken var, at Folketinget behandlede Finansloven storpolitisk i Stedet for sagligt, og at derfra stammede navnlig ogsaa det, at man i 1884—85 sendte et aldeles uantageligt Finanslovsforslag herop. Det være nu langt fra mig at benægte, der jo ikke ønsker at benægte Rendsgerninger, at Folketinget har behandlet Finanslovsforslaget politisk, ja jeg vil endog tilføje, det kan være, det var en Fejl, at Folketinget i 70'erne begyndte at behandle Finanslovsforslaget politisk, at det var en Fejl, at det forlod den traditionelle Vej, som var anslaaet af saa udmærkede Mænd som Monrad, Fenger og Tscherning, som have været Medlemmer af Finanslovsudvalget, og gennem den saglige Forhandling deraf have faaet en meget stor Indflydelse paa selve Sagerne. Jeg skal altsaa erkende, at det vistnok var en Fejl, om end Folketinget ingenlunde derved kom uden for Grundlovens Ord og vel heller ikke dens Mening. Men desværre beklager jeg, at det højtærede Ministerium, uden at jeg skal komme ind paa det, har i forøget Maalestof optaget Folketingets Skik, at behandle Finansloven politisk. Vi have her i Landet haft en sjælden Evne, forekommer det mig, til at bryde Traditionen, til at bryde Udviklingen, og det uagtet vi leve i Darwinismens Aarhundrede, altsaa det Aarhundrede, hvor man erkender Udviklingens store Lov. Vi have, saa vidt jeg skønner, brudt den i 1848, ved at indføre en Grundlov med en Valgret, der var altfor stort et Spring; Men selvsølgelig skal jeg ikke komme videre ind paa det; det er kun for Sammenhængens Skyld, at jeg tager det med. Jeg kunde gaa længere tilbage i Tiden, og vise, hvorledes man har brudt med den samme store Udviklingens Lov. Det samme skete som sagt senere, og for saa vidt beklager jeg, at Folketinget i Halvfjerdsjerne var for politisk, brød med Udviklingen, med Traditionens Lov, men uden at komme uden for Grundlovens Ord, og vistnok heller ikke uden for dens Mening. Men hvad Folketinget gjorde sig

skyldig i der, det mener jeg, at det høje Ministerium har gjort sig skyldig i i langt højere Grad, saaledes at det derved efter den højtærede Konsejlspræsidents egne Udtalelser endog saa er kommet uden for Grundlovens Forudsætninger — jeg mener nu ganske vist, at man er kommen endnu videre end ud over Grundlovens Forudsætninger, men skal dog ikke her fremtætte nogle Udtalelser derom. Dette Brud skete første Gang i 1877 — den Gang endnu lempeligere — men meget stærkere er det sket i 1885, idet Ministeriet fra den Tid af har givet sig til at gennemføre paa Finansloven Ting, som kun burde gennemføres ved særlige Love efter den traditionelle Udvikling, og siden den Tid har Ministeriet stadig opført Bevillinger paa Finansloven, som støtte sig til foreløbige Love, der ere mange Aar gamle, foreløbige Love, som endog ved privat Initiativ ere forfattede i det andet Ting, og aldrig tilstrækkeligt ere godkendte her — det maa formodentlig være de Bevillinger, som den højtærede Finansminister sabner paa det Forslag, som vi her have til Behandling. Det er det, jeg kalder politisk Forhandling, men jeg agter ikke at komme videre ind herpaa. Det er, saa vidt jeg skønner, Opgørelsen fra Fortiden, som staar Tingene imellem paa dette Budget; thi holdt vi os kun til Nutiden, vilde det sikkert ikke være vanskeligt at naa til en Overenskomst. Det tror jeg man skal erkende, at i Henseende til Nutiden har det andet Ting behandlet Finansloven særdeles sagligt, aldeles sagligt saaledes — hvad jeg ogsaa vil komme til at berøre i det følgende — at jeg er vis paa, at det ikke vil forvolde Vanskelighed at komme til en Overenskomst om de Uoverensstemmelser, der maatte være i Nutiden; thi jeg anser det for en Selvfølge, at der ikke kan blive Konflikter f. Eks. om en Kapellanbolig i Ejstrup, eller om en Bevilling til Henrik Pontoppidan — det hører da sikkert nok til Umuligheberne — ikke en Gang om Anmærkningerne, som jeg ogsaa senere skal berøre, og som det erede kongevalgte Medlem omtalte. Saa det er altsaa Opgørelsen med Fortiden, Følgerne af den politiske Metode, Producenterne af denne, som staar Tingene imellem. Det har jo haft til Følge, at de fleste af de højtærede Ministre have deres saakaldte Provisorium, at bruge det korte Udtryk — ikke paa det Forslag, som her foreligger, men paa det, som det høje Ministerium selv har forelagt. Justitsministeren har Lønningerne til sine Politibetjente og sine ekstraordinære Assessorer; Finansministeren har Lejen af sin Strandmark, de bekendte 430 Kroner — som man jo dog vel kunde komme ud over